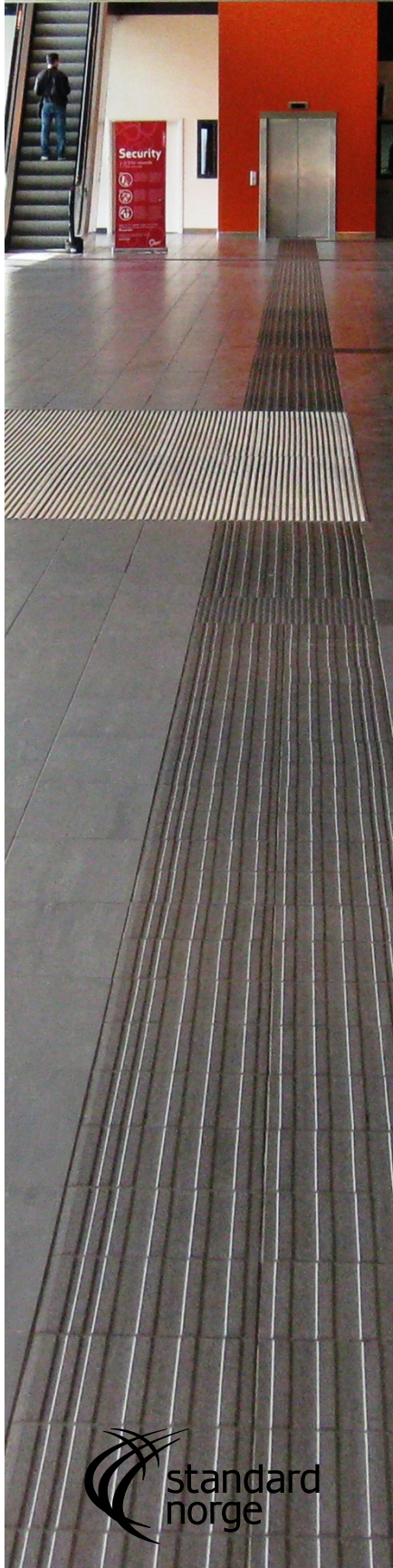

**Norsk
Standard**

NS 11001-1:2018

Publisert i Norge: 2018-05-01

Språk: Norsk

Universell utforming av byggverk Del 1: Arbeids- og publikumsbygninger

Universal design of building works
Part 1: Buildings open to the public

Referansenummer:
NS 11001-1:2018(no)

© Standard Norge 2018

Foto: Arne Nesje

ICS: 11.180.99, 91.040.10

Opphavsrettsbeskyttet dokument

Med mindre annet er angitt, kan ingen del av dette dokumentet reproduseres eller brukes i noen form eller på noen måte uten at skriftlig tillatelse er innhentet på forhånd. Dette inkluderer kopiering og elektronisk bruk, som publisering på internett eller et intranett. Enhver gjengivelse som strider mot dette, kan føre til beslagleggelse, erstatningsansvar og/eller rettslig forfølgelse. Forespørsel om gjengivelse rettes til Standard Online AS.

Innhold

Forord	vii
Orientering	ix
1 Omfang	1
2 Normative referanser	1
3 Termer og definisjoner	2
4 Symboler og forkortelser	9
5 Orienterende innledning om ulike funksjonsnedsettelse	9
5.1 Generelt.....	9
5.2 Bevegelse og forflytning.....	10
5.3 Syn.....	10
5.4 Hørsel og lydforhold	11
5.5 Kognisjon – å forstå.....	11
5.6 Miljø – overfølsomhet for luftforurensning og materialer.....	12
6 Adkomst til arbeids- og publikumsbygninger	12
6.1 Generelt.....	12
6.2 Dimensjonering av gangadkomstvei.....	13
6.3 Overflater og dekker.....	13
6.4 Rister og kumlukk.....	14
6.5 Utvendige ramper	14
6.6 Utvendige trapper.....	14
6.7 Håndløpere på utvendige trapper og ramper	15
6.8 Veifiningsystemer	15
6.8.1 Generelt.....	15
6.8.2 Belysning av veier i bygningsanlegg	15
6.8.3 Plassering og belysning av skilt	16
6.8.4 Orienteringslyd.....	16
6.8.5 Vegetasjon og beplantning.....	16
6.9 Renovasjon og avfallshåndtering	17
6.10 Postkasser	17
7 Parkering	17
7.1 Generelt.....	17
7.2 Antall parkeringsplasser	18
7.3 Tilgjengelighet til parkeringsanlegg.....	18
7.4 Skilting og merking.....	18
7.5 Dimensjoneringskrav til parkeringsplasser.....	18
7.5.1 Generelt.....	18
7.5.2 Parkeringsplasser for biler	18
7.5.3 Langsgående parkering	19
7.5.4 Parkeringsplasser for elektriske scootere.....	20
7.5.5 Parkeringsplasser for sykler og barnevogner	20
7.6 Belysning av parkeringsanlegg.....	21
7.7 Betalingsautomater.....	21
8 Inngangsparti	22

8.1	Generelt.....	22
8.2	Plasskrav ved innganger	22
8.3	Avskrapningsrist	22
8.4	Nivåforskjeller mellom gulv	23
8.5	Belysning	23
8.6	Inngangsdører	23
8.7	Utforming og merking av dører	24
8.8	Vindfang.....	25
9	Planløsning	25
9.1	Generelt.....	25
9.2	Veifiningsystem.....	25
9.3	Romløsninger.....	26
9.3.1	Generelt.....	26
9.3.2	Rom med særskilte akustiske behov.....	26
9.3.3	Terminalhaller og resepsjonsområder	26
9.3.4	Funksjonskrav til skranker	27
9.3.5	Garderobeanlegg	27
9.3.6	Toalettrom	28
9.3.7	Dusjrom.....	30
9.3.8	Badstuer.....	31
9.3.9	Kantiner	31
9.3.10	Kjøkken.....	31
9.3.11	Kontor	32
9.3.12	Produksjonslokaler	32
9.3.13	Forsamlingsrom.....	32
9.3.14	Møterom	33
9.3.15	Balkonger, terrasser, altaner og verandaer.....	33
10	Horisontal kommunikasjon i bygninger	34
10.1	Generelt.....	34
10.2	Felles korridorer og svalganger	34
10.3	Dører	34
10.3.1	Generelt.....	34
10.3.2	Bredde og høyde på dører	35
10.3.3	Terskler	35
10.3.4	Manøvreringsone og sideplass	35
10.3.5	Dører med automatikk.....	35
10.3.6	Klassifiserte dører.....	36
10.4	Overflater for gulv.....	36
10.5	Ramper innenfor en etasje	36
10.6	Rullende fortau	36
11	Vertikal kommunikasjon i bygninger	36
11.1	Generelt.....	36
11.2	Krav til trapper.....	37
11.3	Krav til innvendige ramper	38
11.4	Håndløper for trapper og ramper	38

11.5	Belysning i trapper og ramper	38
11.6	Rulletrapper og rullende fortau	39
11.7	Heiser	39
11.7.1	Generelt	39
11.7.2	Dimensjonering av heisstoler	40
11.7.3	Dimensjonering av heisdører	41
11.7.4	Betjeningstablå for heiser	41
11.8	Løfteplattformer	42
11.8.1	Generelt	42
11.8.2	Dimensjonering av lastbærere	43
11.8.3	Dimensjonering av dører til lastbærere	43
11.8.4	Betjeningstablå for lastbærere	44
12	Veifinning	44
12.1	Generelt	44
12.2	Informasjon	45
12.3	Om bygde - og naturlige ledelinjer	45
12.3.1	Generelt	45
12.3.2	Bygde ledelinjer	46
12.3.3	Oppmerksomhetsfelt	46
12.3.4	Farefelt	46
12.3.5	Naturlige ledelinjer	46
12.3.6	Materialbruk og akustikk	46
12.3.7	Materialbruk og veifinning	47
13	Tekniske installasjoner og betjeningsutstyr	47
13.1	Generelt	47
13.2	Belysning	47
13.2.1	Generelt	47
13.2.2	Belysning i fellesarealer	48
13.2.3	Ledelys og varslings for evakuering	48
13.2.4	Belysning for daglige gjøremål	48
13.3	Betjeningsutstyr	48
13.3.1	Dør- og vindusvridere	48
13.3.2	Ringeklokker og callinganlegg	48
13.3.3	Betjening av elektriske installasjoner	49
13.3.4	Armaturer for forbruksvann	49
13.4	Hørselstekniske hjelpemidler	49
14	Inneklima og materialbruk	50
14.1	Generelt	50
14.2	Inneklima	50
14.3	Materialers innvirkning på inneluftkvaliteten	50
14.3.1	Fuktbestandighet	50
14.3.2	Avgassing	50
14.3.3	Partikkelavgivelse	51
14.3.4	Renhold og vedlikehold	51
14.3.5	Kontaktallergi	51